

FÜSIOLOOGIA PRAKTIKUMI PROTOKOLL nr.8

NIMI
RÜHM
KUUPÄEV

TÖÖ NR. 8. SIGIMINE JA LAKTATSIOON. REPRODUKTSIOONI BIOTEHNOLOOGIA MEETODID.

Kõrgematele loomadele on iseloomulik **suguline sigimine**. **Emassuguorganiteks** on paarilised munasarjad, paarilised munajuhad, emakas, tupp, tupeesik ja häbe.

Munasarjad on munarakkude produtseerijaks. Neis sünteesitakse ka sigimishormoone **östrogeene** ja **progesterooni**. Munasarjade talitlust kontrollivad **hüpotaalamuse ja hüpofüüsi hormoonid**. **Munajuhad** kannavad folliikulistest vabanenud munarakud emakasse ja toidavad neid sellel teekonnal, ühtlasi toimub munajuhas munaraku viljastamine spermi poolt. **Emakas** toimub loote areng sünnituseks sobiva vanuseni. **Tupp, tupeesik** ja **häbe** on sünnitusteedeks ning paaritusorganeiks.

Innatsükliks nimetatakse emaslooma suguorganites perioodiliselt toimuvaid muutusi, mis korduvad looma tiinestumiseni või paaritussesooni lõpuni. Muutused avalduvad munasarjades, emakas, tupes ja loomade käitumises. Naistel ja emasahvidel kannab see menstruaaltsükli nimetust.

Isasuguorganid koosnevad paarilistest munanditest, mis paiknevad munandikotis, munandimanustest, paarilistest seemnejuhadest, kusitist, 3 paarist lisasugunäärmetest (vesikulaarnäärmed e. seemnepõiekesed, sugutisibulanäärmed ja eesnääre) ning vaagnaõõnest väljas asuvast sugutist.

Munandikott e. skrootum on munandite kaitseks ja termoregulatsiooni tagajaks, **munandites** toodetakse spermatoosidid e. seemnerakud, **munandimanused** tagavad spermatoosidide lõpliku küpsemise ja säilitamise, **lisasugunäärmed** produtseerivad seminaalplasma ning **suguti** e. **peenis** on paaritusorganiks.

Tööülesanne:

Videomaterjali põhjal leida vastused järgmistele küsimustele:

- 1) Kus sünteesitakse ja millise toimega on FSH e. folliikuleid stimuleeriv hormoon?
- 2) Kus sünteesitakse ja millise toimega on LH e. luteiniseeriv hormoon?
- 3) Kus toimub viljastumine?
- 4) Milliseid hormoone produtseerivad folliikulid ning mis funktsioon neil on?
- 5) Kuidas tekib kollakeha?
- 6) Millist hormooni produtseerib kollakeha ning mis funktsioon sel on?
- 7) Kus sünteesitakse prolaktiin e. luteotroopne hormoon ja millise toimega see on?
- 8) Kust vabaneb oksütotsiin ja milline on tema toime?
- 9) Mis on platsenta ja milles seisneb tema tähtsus?
- 10) Milliseid faase võime eristada sünnitusel?
- 11) Mida tähendab mõiste "embrüosiirdamine" ja milleks seda meetodit rakendatakse?

Vastuste lõppu lisada üliõpilase ja õppejõu allkiri.

